

Πλίνθοι & κέραμοι Νο 7

Για τη γραφή, αντιγραφή
ανατύπωση και διανομή
Σαπρίκης Χρίστος

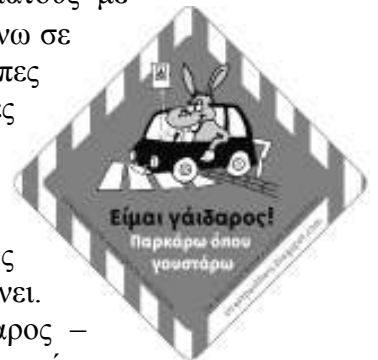
στο χαρτί

& στο www.xsap.gr

Λίγο ο μουντός καιρός των τελευταίων ημερών, λίγο η καθημερινότητα που πάει από το κακό στο χειρότερο κάνουν το γράψιμο να βγαίνει με δυσκολία. Αχ! αυτή η καθημερινότητα, η ίδια γραμμή χωρίς σκαμπανεβάσματα, δείγμα θανάτου στα μόνιτορ των ιατρικών μηχανημάτων, που όλοι την κατηγορούν αλλά και όλοι την υπερασπίζονται μια και εξασφαλίζει τη σιγουριά. Η σιγουριά που φαίνεται ότι την έχουμε όλο και περισσότερο ανάγκη όσο ο κόσμος γύρω μας αλλάζει και εμείς αισθανόμαστε αδύναμοι να τον ακολουθήσουμε.

Περπατώ με τον Θανάση στους δρόμους της πόλης μου, γεμάτους με σκουπίδια και παρκαρισμένα αυτοκίνητα και θυμώνουμε. Περπατούμε πάνω σε πεζοδρόμια εκατομμυρίων ευρώ που απλά έγιναν για να γίνουν. Με ράμπες για τα άτομα με ειδικές ανάγκες και τις μανάδες με τα καρότσια, με ειδικές πλάκες για τους τυφλούς ... που κόβονται στη μέση από τις κολώνες των σημάτων, της ΔΕΗ, τα μπάζα του καθένα, τηνπραμάτεια απ' το περίπτερο. Με αυτοκίνητα παρκαρισμένα στα πιο απίθανα μέρη. Με κάδους ανακύκλωσης ξέχειλους σκουπίδια, καρικατούρες και άλλοθι της δήθεν οικολογικής συνείδησης πολιτών και αρχόντων. **Κάτι** πρέπει να γίνει. Διαβάζω στο www.streetpanthers.gr για τα αυτοκόλλητα «είμαι γάιδαρος – παρκάρω όπου γουστάρω» που κολλάνε οι «Πάνθηρες των δρόμων» στα παράνομα παρκαρισμένα αυτοκίνητα και λέω ίσως πρέπει να αρχίσουμε κάτι τέτοια. Γιατί για το χάλι δεν φταίει μόνο ο καπιταλισμός αλλά και οι χιλιάδες μικρές υποχωρήσεις, τα χιλιάδες μικρά σκόντα που κάνουμε σαν πολίτες, είτε γιατί βαριόμαστε, είτε γιατί βολευόμαστε είτε γιατί αδιαφορούμε. Αυτά τελικά είναι τα βαρίδια που εμποδίζουν ν' αλλάξει **κάτι**.

Κάτι έκανε και η Αμαλία Καλυβινού όταν αποφάσισε να δημοσιοποιήσει την πραγματικότητα που βίωνε σε ιδιωτικές και δημόσιες κλινικές με γιατρούς και ασφαλιστικά ταμεία. Τα φακελάκια, η αδιαφορία, η γραφειοκρατία, εικόνες της καθημερινότητάς μας. Η πορεία της μέχρι το θάνατό της όπως την κατέγραψε στο <http://fakellaki.blogspot.com/> ήταν ένα πετραδάκι που τάρραξε τα νερά. Ίσως όχι ικανό για να δημιουργήσει την τρικυμία που χρειάζεται αλλά δείχνει ένα δρόμο που ξεφεύγει απ' το κουκούλωμα και την απάθεια. Που ξεφεύγει και από την πεπατημένη των δήθεν διεκδικήσεων για την αναβάθμιση της υγείας (αυτό κάτι μου θυμίζει) που χρόνια τώρα, υποτίθεται ότι παλεύουν οι «επίσημοι» συνδικαλιστικοί φορείς και υπόσχονται να υλοποιήσουν οι κάθε φορά κυβερνώντες.

Παρακολουθώ με ενδιαφέρον τη συζήτηση για το σκάνδαλο των «επενδύσεων» των Ασφαλιστικών μας Ταμείων και χάνομαι ανάμεσα στα χιλιάδες ευρώ που πετάγονται αριστερά και δεξιά. Χρήματα μαζεμένα λεπτό το λεπτό από χιλιάδες ανθρώπους. Κόποι μιας ζωής, υποθήκη για καλά γερατεία. Τρελαίνομαι και εκνευρίζομαι με όλους αυτούς τους μεγαλόσημους που ελέω κομματικής καταγωγής διαχειρίζονται τα χρήματά μας λες και είναι η προσωπική τους περιουσία. Αλλά πιο πολύ τρελαίνομαι από τους «δικούς μας»

ανθρώπους. Τους «εκπροσώπους μας» στις διοικήσεις των ταμείων. Μειοψηφία μεν εκεί, αλλά υποτίθεται ότι αποτελούν το «μάτι και το αυτί μας».

Πού ήταν άραγε όταν οι διάφορες χρηματοπιστηριακές εταιρείες αλώνιζαν για πάρτη τους στους διαδρόμους των γραφείων των ταμείων; Μήπως κυκλοφορούσαν με το κινητό στο αυτί για να δι-εκπεραιώνουν μικρορουσφετάκια; «Ελα το κανόνισα. Θα πάρεις το δάνειο που ζήτησες 2 μέρες γρηγορότερα.» Εκπρόσωποι όχι δικοί μας αλλά ενός εκφυλισμένου κομματικού συνδικαλισμού που στηρίζεται κυρίως στην ανοχή μας και την αφέλειά μας.

Ίσως η Αμαλία και οι Πάνθηρες των δρόμων να έχουν περισσότερο δίκιο απ' ότι φαντάζει μια πρώτη προσέγγιση της λογικής τους.

 Μοίρασα στην αρχή της χρονιάς σε λιγοστούς φίλους και συναδέλφους μια σειρά από κείμενα σχετικά με το βιβλίο της ιστορίας της Στ' Δημοτικού. Τα ενσωματώνω κι αυτά εδώ μια και η συζήτηση δεν φαίνεται να έχει τελειώσει και έχει ενδιαφέρον.

Η συζήτηση για το νέο βιβλίο της ιστορίας της Στ' Δημοτικού ξεκίνησε στην αρχή της φετινής σχολικής χρονιάς μετά από δηλώσεις του Αρχιεπισκόπου και κύκλων της εκκλησίας για «ενστάσεις» στα βιβλία: Θρησκευτικά της Α, Β και Γ Γυμνασίου, Ιστορία της Στ' Δημοτικού, Αρχαίων Ελληνικών της Α' Γυμνασίου και Νέων Ελληνικών της Γ' Γυμνασίου

Η κριτική για τα μεν βιβλία των θρησκευτικών στρέφεται στο ότι είναι «περισσότερο θρησκευολογικού περιεχομένου», για το βιβλίο της Ιστορίας της Στ' Δημοτικού ότι «η ύλη είναι συμπυκνωμένη σε 140 σελίδες και δεν υπάρχει εκτενής ανάλυση για την Ελληνική Επανάσταση ή τη Μικρασιατική Καταστροφή, ενώ δεν είναι εμφανής και ο ρόλος της Εκκλησίας στην Επανάσταση» και για τα βιβλία των Αρχαίων Ελληνικών και των Νέων Ελληνικών ότι έχουν αφαιρεθεί κείμενα που αναφέρονται στον χριστιανισμό .

Στην πορεία η συζήτηση επικεντρώθηκε αποκλειστικά στο βιβλίο ιστορίας της Στ' Δημοτικού όπου μαζί με τον κ. Χριστόδουλο δημιουργήθηκε ένα μέτωπο που αποτελείται: (αντιγράφων από τον Ιό της Ελευθεροτυπίας / ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ - 18/02/2007)

«...

- Τον επικοινωνιακό μηχανισμό της Εκκλησίας της Ελλάδος (όπως τα μέλη της «Ειδικής Συνδικής Επιτροπής Πολιτιστικής Ταυτότητας» Κων/νος Χολέβας και Βλάσης Αγτζίδης). Ο ίδιος ο Χριστόδουλος έδωσε τις ευλογίες του με ομιλία του στη Σχολή Αξιωματικών της ΕΛ.ΑΣ. (23/1/07).

- Το ΛΑ.Ο.Σ. και ιδιαίτερα τα στελέχη του που προέρχονται από το λεπενικό «Ελληνικό Μέτωπο» του Μάκη Βορίδη (Χαρίτος, Δούμας, Καρδαράς).

- Την ομάδα γύρω από τα έντυπα «Αρδην» και «Ρήξη» του Γιώργου Καραμπελιά.

- Την υπερατλαντική ελληνοαμερικανική εθνοφοροσύνη, με μπροστάρισσα τη γνωστή μας «Παμμακεδονική Α.Ε.» των ΗΠΑ, που μπήκε στον χορό με μια σχετική καθυστέρηση...

...Συντονιστικό κέντρο της καμπάνιας αποτελεί το ηλεκτρονικό περιοδικό «Αντίβαρο» (www.antibaro.gr), που πήρε και την πρωτοβουλία συλλογής των υπογραφών...

...Η μελέτη των υπογραφών έχει ενδιαφέρον: Από τους 3.736 που είχαν υπογράψει ως την περασμένη Τρίτη, 36 είναι αξιωματικοί ε.α. (οι 5 στρατηγοί) και 8 εν ενεργεία, 7 ιερείς, 64 δάσκαλοι και 137 καθηγητές, ενώ 11 δηλώνουν ιστορικοί. Τουλάχιστον 275 αναφέρουν ως τόπο διαμονής την Κύπρο, 46 τον Καναδά, 23 την Αυστραλία κι 162 τις ΗΠΑ -απαιτούν δηλαδή αλλαγές στο εκπαιδευτικό σύστημα μιας άλλης χώρας απ' αυτή στην οποία ζουν και εργάζονται!...

...υπέρ της άμεσης απόσυρσης του βιβλίου έχουν υπογράψει ένας τέως πρόεδρος της δημοκρατίας (Χρ. Σαρτζετάκης), ένας πρώην αντιπρόεδρος της Βουλής (Π. Κρητικός) και δύο πρώην βουλευτές του ΠΑΣΟΚ (Βερυβάκης, Βουνάτσος). Τέσσερις πάλι βουλευτές της Ν.Δ. (Γκιουλέκας, Κωνσταντάρας, Παπαθεμελής, Κοντογιάννης) κατέθεσαν σχετικές ερωτήσεις στη Βουλή. Άλλες celebrities της λίστας είναι ο συνταξιούχος διπλωμάτης Θέμος Στοφορόπουλος, ο πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Μεταλληνός, ο (γνωστός απ' την υπόθεση ΜΑΒΗ) Γιώργος Αναστασούλης κι ο (γνωστός απ' την υπόθεση Οτζαλάν) Σάββας Καλεντερίδης...»

Οι κριτική στο βιβλίο ιστορίας της Στ' Δημοτικού έχει κωδικοποιηθεί στο κείμενο συλλογής υπογραφών που μπορεί κάποιος να το βρει στην ιστοσελίδα: <http://www.antibaro.gr/upografes.php>

Έχει ενδιαφέρον η ανάγνωση του συγκεκριμένου κειμένου. Η κριτική ξεκινά από το χρώμα της Οθωμανικής κατοχής στους χάρτες γιατί λέει είναι ουδέτερο !!! για να καταλήξει στο ζουμί που είναι το ότι συγκεκριμένο βιβλίο δεν υπηρετεί την «Ελληνική Αλήθεια»!!!

Ένα γραφτό του J95 στο blog Don't Kiss The Frog
(<http://blog.dontkissthefrog.net/2006/12/07/shameless-liers/>)

την τσουτσούνα σου και την υπογραφή σου

Το Αντίβαρο διοργανώνει ηλεκτρονική συλλογή υπογραφών για το αίτημα της απόσυρσης του νέου βιβλίου Ιστορίας της ΣΤ' Δημοτικού. Μέχρι στιγμής έχουν υπογράψει πάνω από 700 άτομα και η προσωπική μου εκτίμηση είναι ότι μπορεί να φτάσουν και τα 3.000.000 (όσοι υπέγραψαν για τις ταυτότητες μείον τους νεκρούς κωλόγερους και συν τα υπερήφανα νιάτα), ή τουλάχιστον θα μπορούσαν αν ο εθνικιστικός χώρος δεν είχε σε γενικές γραμμές χεσμένο το Ιντερνετ, θεωρώντας ότι τα αρχαία και το πολυτονικό είναι τα μόνα πράγματα με τα οποία οφείλουμε να εξοικειωθούμε για να κατακτήσουμε την 3η χιλιετία (και 753η της ελληναράδικης ιστορίας, μετρώντας φυσικά από τον ελλαδοπίθηκα των πετραλώνων).

Ο λόγος κατά τη γνώμη μου είναι ότι το βιβλίο της ΣΤ' Δημοτικού είναι γραμμένο με σκοπό να περάσει στα δωδεκάχρονα ιστορικές γνώσεις και κριτική σκέψη, αντί για εθνικιστικό μίσος, χαλκωμένες «μνήμες» και σύνδρομο περιούσιου λαού που πολιορκείται υπό των αλλοφύλων.

Ο λόγος κατά τη γνώμη της συντακτικής ομάδας του "Α" και των 600 που υπογράφουν είναι ότι το βιβλίο της ΣΤ' Δημοτικού διαγράφει την ιστορική μνήμη και την εθνική συνείδηση του (εκκολλημένου) Έλληνα, χρησιμοποιώντας ουδέτερη (αντί για συναισθηματικά φορτισμένη και ιδεολογικά πολωμένη) φρασεολογία και παραλείποντας να αναφερθεί επαρκώς σε ορισμένα -κατά τη γνώμη τους- ΣΟΣ σημεία, όπως το πόσο βίαιοι ήταν οι Τούρκοι κατά την πυρπόληση της Σμύρνης, πόσο καλή ήταν η Εκκλησία τα 400 χρόνια της Τουρκοκρατίας, τι δέος αισθάνθηκε όλος ο πλανήτης με το Έπος του '40, πόσο ελληνική είναι η Βόρειος Ήπειρος, πόσο πονούσε ο Αθ. Διάκος όταν τον σουβλίσανε (και πριν τον κατασπαράξουν και χύσουν στα κόκαλά του), καθώς και - για κάποιο ανεξήγητο λόγο - τα έργα και οι ημέρες της Αγίας Φιλοθέης της Αθηναίας^[1].

Βασικά λέμε το ίδιο πράγμα, αλλά προφανώς κινούμαστε σε εντελώς διαφορετικά συστήματα σκέψης. Εγώ θεωρώ καλό να μη γίνονται -μέσα από μια εξαιρετικά μονομερή ανάγνωση της Ιστορίας- τα 12χρονα (όσα τουλάχιστον προσέχουν στο μάθημα) αφιονισμένο και πρόθυμο κρέας για τα κανόνια, ενώ η συντακτική ομάδα του "Α" το θεωρεί αντεθνικό. Επίσης θεωρώ τουλάχιστον αρρωστημένο ένα 12χρονο να διδάσκεται με λεπτομέρειες το πώς βιάστηκαν οι Ελληνοπούλες εκείνη την αποφράδα μέρα του 1922, ενώ η συντακτική

ομάδα του "Α" το θεωρεί απ' ότι φαίνεται επωφελές.

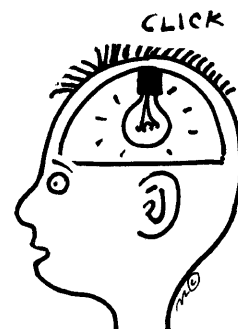
Επιπλέον το κατηγορητήριο του "Α" δεν φείδεται ανακριβειών (πράγμα πολύ λογικό από τη στιγμή που δέχονται να τους ενδιαφέρει περισσότερο η ιδεολογία τους από την αντικειμενική αλήθεια).

Ισχυρίζεται ότι «Η δράση των κλεφτών «θεωρείται» και δεν «είναι» μορφή αντίστασης» (σελ. 32) τη στιγμή που ολόκληρη σελίδα 32 (στην οποία περιγράφονται οι κλέφτες) έχει τίτλο «Οι μορφές αντίστασης» και ότι οι εξεγέρσεις κατά την Τουρκοκρατία αναφέρονται «γενικά κι αόριστα» τη στιγμή που κάτω-κάτω στη σελίδα 32 υπάρχει χρονολογικός πίνακας με 5 από δαύτες (που δεν παραλείπει να αναφέρει την ποιμαντική ιδιότητα του Διονύσιου του Σκυλόσοφου)

Ισχυρίζεται ότι «Οι Έλληνες εμφανίζονται να συμβιώνουν αρμονικότερα με τους κατακτητές λησμονώντας βιασμούς, γενοκτονικής φύσεως ολοκληρωτικές σφαγές (πχ σφαγή της Χίου), παλουκώματα, εγκλήματα, λεηλασίες, ταπεινώσεις, εξισλαμισμούς, παιδομαζώματα, εξορίες, σκλαβοπάζαρα, το καβάλημα να περάσει ο αφέντης Μουσουλμάνος το ποτάμι. Αποκρύπτεται ότι οι ραγιαδες, όπου γης, βασανίζονται και υποφέρουν.», πράγμα που αποτελεί ξεδιάντροπο ψέμα γιατί π.χ. στη σελίδα 16 διαβάζουμε:

«Η οργάνωση της κοινωνικής ζωής στη διάρκεια της οθωμανικής κυριαρχίας αναστατώνεται συχνά από τους βενετοτουρκικούς πολέμους, το παιδομάζωμα, τους βίαιους εξισλαμισμούς. Αλλάζει επίσης σύμφωνα με τη στάση των υπαλλήλων του σουλτάνου και των πασάδων. Τα προνόμια που παραχωρούνται πολλές φορές σε κάποιες κοινότητες δεν τηρούνται. Οι συνθήκες γίνονται συχνά ανυπόφορες για τις οικογένειες των χριστιανών, κυρίως των λιγότερο προνομιούχων.»

Ισχυρίζεται πως η μοναδική αναφορά του βιβλίου στον ξεριζωμό του Ελληνισμού της Μ. Ασίας είναι στη σελίδα 103 «οι Έλληνες συνωστίζονται στο λιμάνι της πόλης». Αυτό δεν ισχύει: στη σελίδα 105 υπάρχουν δύο μαρτυρίες προσφύγων και ένα ωραιότατο πινακάκι με τον αριθμό των ξεριζωμένων. Επιπλέον το βιβλίο του δασκάλου κάνει σαφές ότι με κανέναν τρόπο δεν επιχειρείται ωραιοποίηση ή υποβάθμιση των γεγονότων. Απλώς αποφεύγεται η δραματοποίηση.

Ταυτίζει (όπως άλλωστε έκανε μέχρι πρόσφατα και χρησιμοποιώντας έξυπνα επιλεκτική αφήγηση, η διδασκόμενη στην υποχρεωτική Ιστορία) τον προαναφερθέντα ξεριζωμό με τις εξαιρετικά βίαιες μέρες της πτώσης της Σμύρνης, ενώ ο ξεριζωμός της συντριπτικής πλειονότητας έγινε 2 χρόνια μετά, με την ανταλλαγή πληθυσμών που αποφασίστηκε εν ψυχρώ, σε καιρό ειρήνης και με ελληνική πρωτοβουλία.

Θεωρεί ασυγχώρητη την παράλειψη αναφοράς στους τουρκόφωνους χριστιανούς που χάρη στην Ορθοδοξία διατήρησαν τη ρωμέικη τους συνείδηση (την οποία προφανώς ταυτίζει με τη νεοελληνική) παρά το ότι απώλεσαν τη γλώσσα τους. Στην πραγματικότητα οι περισσότεροι τουρκόφωνοι (τουλάχιστον στη Μ. Ασία) διανοήθηκαν για πρώτη φορά ότι ταυτίζονται εθνικά με τους ελληνόφωνους 800 χλμ πιο πέρα όταν ήρθε η τουρκική κυβέρνηση το 1924 και τους είπε «μαζέψτε τα γιατί ανταλάσσετε». Απόδειξη για αυτό είναι ότι δεν κούνησαν το δαχτυλάκι τους ούτε το '21, ούτε το '97, ούτε το '13, ούτε καν το '22, ενώ η αντίδρασή τους απέναντι στους δασκάλους που τους έστειλε το ελληνικό κράτος από το 1850 και μετά με σκοπό να τονωθεί (=διαμορφωθεί) η εθνική τους συνείδηση ξεκινούσε από την αδιαφορία και έφτανε μέχρι την εχθρότητα^[2].

Για το ότι οι υπογράφωντες δεν έχουν διαβάσει το βιβλίο δεν έχω καμία αμφιβολία, αλλιώς δε θα συνυπέγραφαν ότι δεν αναφέρονται πράγματα που αναφέρονται^[3]. Πραγματικά αναρωτιέμαι αν τα άτομα αυτά θα έβαζαν με τόση ευκολία και απερισκεψία την υπογραφή τους π.χ. σε ένα στεγαστικό δάνειο. Αν μη τι άλλο, σαν παραδοσιακοί τύποι θα έπρεπε να είχαν ακουστά τη λαϊκή ρήση «την τσουτσούνα σου και την υπογραφή σου να ξέρεις πού τη βάζεις».

Ωστόσο οι άνθρωποι νιώθουν -πιστευω- ειλικρινή αγωνία. Στη μεταφυσική τους, υπάρχει μια προαιώνια οντότητα που λέγεται «ελληνικό έθνος» με δική της σκέψη, μνήμη και βούληση. Οι Έλλη-

νες είναι απλά τα κύτταρα αυτής της οντότητας, ο καθένας σαν ύπαρξη είναι ασήμαντος. Φυσικά το τι πρέπει να σκέφτεται, να θυμάται και να επιθυμεί αυτή η οντότητα το καθορίζουν οι εθνικιστές. Και το πρόβλημα είναι ότι αν έχεις σκεπτόμενα άτομα αντί για άβουλα κύτταρα, η οντότητα καταρρέει (ή ακριβέστερα, δε σκέφτεται με τον τρόπο που επιθυμούν οι εθνικιστές, δε θυμάται τα πράγματα που θυμούνται οι εθνικιστές και δεν επιθυμεί τα πράγματα που επιθυμούν οι εθνικιστές). Είναι τόσο «πραγματική», τόσο «προαιώνια» και τόσο «βιωματική» αυτή η περίφημη «εθνική μνήμη» που έχει ανάγκη από εντατικότατη πλύση εγκεφάλου με κλασικές τεχνικές προπαγάνδας σε τρυφερές ηλικίες για να μη σκορπίσει στους πέντε ανέμους. (σημειώνω ότι αν έχεις δεχθεί τη σημασία και την αναγκαιότητα της προπαγάνδας, τείνεις να τη χρησιμοποιείς παντού: π.χ. ο συντάκτης της επιστολής επιχειρεί την ύπουλη αντιμεταρρύθμιση της Ιστορίας επί το τραγοφιλέστερον, με όλες αυτές τις βλακειές για την Αγία Φιλοθέη που δήθεν απαλείφθηκαν ενώ στην πραγματικότητα ποτέ δεν δάχθηκαν. Πες-πες, κάτι μένει.)

Αφησα για το τέλος την κατακλείδα του κειμένου: «Γιατί οι Έλληνες δικαιούνται τη δική τους Αλήθεια». Πρώτον ο καθένας (αστρολόγοι, χαρτορίχτρες, εθνικιστές, αρρωστόγαβροι, μανάδες δολοφόνων) δικαιούται τη δική του αλήθεια, αλλά εντός του κρανίου του και όχι στη δημόσια εκπαίδευση. Δεύτερον αυτή η δήλωση είναι κατά την ταπεινή μου γνώμη ό,τι πιο βαθύτατα ανθελληνικό έχω διαβάσει. Αν έχουν μείνει για κάτι γνωστοί οι Έλληνες (αφού επιλέξαμε να ταυτιζόμαστε με αυτό το όνομα), ήταν για το ότι αναζήτησαν πρώτοι, χωρίς προκαταλήψεις, φραγμούς και ανομολόγητους πόθους, την Αλήθεια τη σκέτη που ισχύει το ίδιο για τον Έλληνα και τον Πέρση και τον Αιγύπτιο και τον άγνωστο 10.000 χρόνια μετά.

Η «Αλήθεια» που είναι μόνο δική μας και όχι των άλλων, στα ελληνικά λέγεται Ψέμα.

[1] ώρες-ώρες είναι πραγματικά αξιολάτρευτοι.

[2] να μην παρεξηγηθώ: για εμένα τώρα οι (πρώην) τουρκόφωνοι είναι τόσο Έλληνες όσο εγώ, η συντακτική ομάδα του Αντίβαρου και οποιοσδήποτε χωρικός της Μάνης. Κι αυτό γιατί εγώ δεν έχω ανάγκη από τριςχιλιόχρονα πεντηγκρί και λίστες με προγόνους που έπεσαν υπέρ Πατρίδος για να θεωρήσω κάποιον Έλληνα. Με ενδιαφέρει περισσότερο το τι κάνει τώρα και όχι στους ίδιους τομείς που ενδιαφέρουν τους εθνικιστές.

[3] Επίσης δε νομίζω να είχαν διαβάσει και το βιβλίο τους όταν εκείνοι πήγαιναν ΣΤ' Δημοτικού, γιατί τότε δε θα υπέγραφαν την αγανάκτησή τους για την υποτιθέμενη απαλοιφή της αναφορά στην Αγία Φιλοθέη την Αθηναία.

Συνέντευξη των συγγραφέων στη Χαρά Καλημέρη (ΗΜΕΡΗΣΙΑ 3/2/2007)

Η υπουργός Παιδείας δήλωσε, ότι το βιβλίο έχει «ελαττώματα» και θα πρέπει να τροποποιηθεί. Υπάρχουν σημεία του βιβλίου -και εάν ναι, ποια- τα οποία επιδέχονται βελτίωση;

Μαρία Ρεπούση: Το βιβλίο για να πάει στα σχολεία δέχθηκε σειρά βελτιωτικών παρεμβάσεων τόσο από την ίδια τη συγγραφική ομάδα όσο και από τους κριτές και το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Το βιβλίο αξιολογήθηκε, επίσης, ως προς το ιστορικό περιεχόμενο, τη συμβατότητά του με το αναλυτικό πρόγραμμα και το ενιαίο διαθεματικό πλαίσιο σπουδών, την ανταπόκρισή του στις σύγχρονες προδιαγραφές για τη συγγραφή σχολικών βιβλίων, τις τεχνικές απαιτήσεις που έθετε το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο. Συνεπώς είναι καταρχήν αξιολογημένο. Δεν διεκδικεί, ωστόσο, το αλάθητο. Μένει να αξιολογηθεί και από τους εκπαιδευτικούς που το διδάσκουν, να αξιολογηθεί δηλαδή ως προς τη χρήση του ως παιδαγωγικού εργαλείου. Να γίνει ποσοτική και ποιοτική αξιολόγηση. Με σαφή κριτήρια. Και αφού περάσει η μπόρα των πρώτων εντυπώσεων. Ξέρετε ότι τα σχολικά βιβλία άλλαξαν όλα μαζί. Οι εκπαιδευτικοί κυρίως της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης βρέθηκαν αντιμέτωποι με τα νέα βιβλία χωρίς να έχει γίνει επαρκής επιμόρφωση. Αν το γεγονός αυτό το συνδυάσουμε με την απεργία των εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας και συνεπώς τον περιορισμένο χρόνο που έχουν να καλύψουν την ύλη, καταλαβαίνετε ότι τα νέα βιβλία αξιολογούνται σε πολύ δύσκολες γι' αυτά συνθήκες. Ειδικά το δικό μας βιβλίο ήταν στόχος εξαρχής.

Σε κάθε περίπτωση, όμως, η παιδαγωγική αξιολόγηση δεν έχει γίνει ακόμη, πρόκειται να γίνει. Επομένως πού είναι τα «ελαττώματα»; Είναι όσα του καταμαρτυρούν οι αυτόκλητοι υπερασπιστές του έθνους; Όχι, βέβαια. Λέξη λέξη έψαχναν το βιβλίο για να βρουν τα προσχήματα εκείνα που θα τους επέτρεπαν να διευρύνουν τον στενό τους κύκλο και να αποκτήσουν πελατεία. Αυτό το λέω και παράλληλα λυπάμαι που με όλον αυτόν τον πόλεμο συρρικνώνεται ο ουσιαστικός χώρος του διαλόγου και της κριτικής που κάθε βιβλίο δικαιούται. Φυσικά και θα υπάρξουν διορθώσεις, αφού έχουμε αξιολόγηση με επιστημονικά εχέγγυα. Αφού αφήσουν το βιβλίο να δοκιμαστεί στην εκπαιδευτική πράξη. Αφού ολοκληρωθεί η περίοδος της δοκιμαστικής εφαρμογής του βιβλίου, θα γίνουν όλες οι απαραίτητες διορθώσεις.

Δημόσια πρόσωπα έχουν εκφράσει την αντίθεσή τους με το περιεχόμενο του νέου βιβλίου της Ιστορίας της Στ δημοτικού. Πού οφείλεται αυτή η πολεμική;

Αρμόδιος Τσιβάς: Τα σχολικά εγχειρίδια συχνά γίνονται αντικείμενο δημόσιου δια-λόγου και συγκεντρώνουν την προσοχή των περισσότερων, πόσο μάλλον τα εγχειρίδια Ιστορίας. Η αντίθεση που εκφράζεται για το συγκεκριμένο εγχειρίδιο από ορισμένα δημόσια πρόσωπα εστιάζεται κυρίως στο περιεχόμενο του βιβλίου του μαθητή και της μαθήτριας. Παραγνωρίζεται, με τον τρόπο αυτό, το συνολικό εκπαιδευτικό υλικό για το μάθημα Ιστορίας για την Στ δημοτικού, που αποτελείται από το βιβλίο του μαθητή και της μαθήτριας, το βιβλίο εκπαιδευτικού και το τετράδιο εργασιών. Οι απόψεις αυτές τεκμηριώνονται σε αποσπασματικά επιλεγμένες σελίδες, σειρές και αράδες του εγχειριδίου ή σε επινοημένα συμπεράσματα, πρακτική που δεν αδικεί το ίδιο το εγχειρίδιο, αλλά αναδεικνύει μια αδιόρατη αντιπαλότητα που προσπαθεί να διαιωνίζεται σε ζητήματα του πρόσφατου ιστορικού μας παρελθόντος.

Σφοδρή είναι η κριτική του αρχιεπισκόπου. «Βλέπει» πολιτικές σκοπιμότητες και δηλώνει πως θυσιάζεται η αλήθεια στον βωμό της ελληνοτουρκικής φιλίας...

Αρμόδιος Τσιβάς: Οι αλήθειες υπάρχουν στο εγχειρίδιο, αυτό που απουσιάζει είναι οι εθνικοί μύθοι.

Ποιες διαφορές εντοπίζετε στο περιεχόμενο και τις μεθόδους διδασκαλίας του μαθήματος της Ιστορίας σε σύγκριση με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες;

Αρμόδιος Τσιβάς: Η πρώτη και κύρια διαφοροποίηση της ελληνικής περίπτωσης σχετίζεται με την παρωχημένη πρακτική του μοναδικού εγχειριδίου ανά μάθημα και τάξη.

Επίσης, είναι εμφανής η σημαντική αδράνεια στην υιοθέτηση των νέων επιστημονικών δεδομένων τόσο στη διαμόρφωση του περιεχομένου όσο και στην ακολουθούμενη μεθοδολογική προσέγγιση. Παραμένει σημαντικός πόλος ενδιαφέροντος το περιεχόμενο της ιστορικής εκπαίδευσης και το αξιακό ιδεολογικό του φορτίο. Σε αυτήν την κατεύθυνση παραμένουμε προσηλωμένοι στη φρονηματιστική διάσταση του μαθήματος, από την οποία έχει προ πολλού απομακρυνθεί η σχολική Ιστορία στον διεθνή χώρο.

Η ιστορική εκπαίδευση στον ευρωπαϊκό χώρο έχει υιοθετήσει νέες παιδαγωγικές στρατηγικές που δίνουν έμφαση στην ιστορική μάθηση, στον τρόπο δηλαδή που τα παιδιά μαθαίνουν Ιστορία.

Οι σημαντικές αλλαγές στον χώρο της ιστοριογραφίας, οι γενικότερες επιστημολογικές τροποποιήσεις στον χώρο της ψυχολογίας, της παιδαγωγικής και της κοινωνιολογίας, αλλά και σημαντικά κοινωνικά φαινόμενα έχουν διαμορφώσει τις διδακτικές προσεγγίσεις της σχολικής ιστορίας.

Η συμμετοχική διαδικασία στη διακίνηση ιδεών, και όχι η υιοθέτηση μιας αποκαλυπτικής ιστορικής γνώσης, αλλάζει εντελώς τις πρακτικές και τις λειτουργίες της σχολικής τάξης. Η δημιουργία αυτού του νέου παιδαγωγικού κλίματος δημιουργεί αμηχανία και προβλήματα που δεν σχετίζονται τόσο με την αποδοχή του νέου μεθοδολογικού κανόνα όσο με την απομάκρυνση από το προηγούμενο. Οι εκπαιδευτικοί αντιμετωπίζουν με σκεπτικισμό τη δυνατότητα διερεύνησης του ιστορικού παρελθόντος και την εμφάνιση-παρουσίαση περισσότερων και διαφορετικών ιστορικών ερμηνειών.

Το νέο βιβλίο της Ιστορίας «δοκιμάζεται» φέτος στα σχολεία. Πώς το υποδέχθηκαν μαθητές και εκπαιδευτικοί;

Χαρά Ανδρεάδου: Η υποδοχή του βιβλίου από τους εκπαιδευτικούς σε σειρά επιμορφωτικών συναντήσεων ήταν πάρα πολύ θετικές. Τα κύρια σημεία αυτής της θετικής τους αντιμετώπισης προσδιορίζονται στη νέα μεθοδολογική προσέγγιση, που εγκαινιάζει το εγχειρίδιο για το μάθημα της Ιστορίας, στην ανανέωση του ιστορικού περιεχομένου, στον τρόπο προσέγγισης της ιστορικής ύλης, αλλά και στον πλήρη μεθοδολογικό οδηγό που παρατίθεται με πολύ αναλυτικό τρόπο στο βιβλίο του/της εκπαιδευτικού.

Το ίδιο θετική συνεχίζει να είναι η άποψή τους και από τη χρήση και αξιοποίηση του εγχειριδίου μέσα στην τάξη. Πιστεύουν ότι αναβαθμίζεται ο ρόλος τους στην όλη διδακτική διαδικασία, καθώς παύουν να είναι αναμεταδότες έτοιμης γνώσης και γίνονται οργανωτές ενός ανοικτού διαλόγου στην προσπάθεια οικοδόμησης της ιστορικής γνώσης και της εμπλοκής στην παραγωγή νοήματος από τα παιδιά της τάξης.

Οι μαθητές και οι μαθήτριες, απαλλαγμένοι από τον βραχνά της απομνημόνευσης-αποστήθισης, έχουν ανανεώσει το ενδιαφέρον τους για το μάθημα και συμμετέχουν πολύ πιο ενεργά στην εκπαιδευτική διαδικασία. Η παραπάνω διαπίστωση επαληθεύεται και από τους γονείς, οι οποίοι σημειώνουν το ενδιαφέρον των παιδιών τους για ιστορικά θέματα. Πολύ θετικά, επίσης, είναι τα σχόλια για τη μορφή και την τυπογραφική παρουσίαση τόσο του εγχειριδίου όσο και του τετραδίου εργασιών. Τα παιδιά, μετά την πρώτη αμηχανία με την αλλαγή της ακολουθούμενης μεθόδου, προχωρούν περισσότερο βέβαια στην κατανόηση των όσων γράφονται στο εγχειρίδιο και γίνονται μέσα στην τάξη.

Ελλάς Ελλήνων Καραμπουζουκλήδων

(Ι. Κ. ΠΡΕΤΕΝΤΕΡΗΣ Το ΒΗΜΑ, 11/03/2007)

Ομολογώ ότι με εξέπληξε η διάσταση που πήρε η συζήτηση για το σχολικό εγχειρίδιο Ιστορίας. Πίστευα ότι, για άλλη μία φορά, θα διατυπωθούν οι γνωστές απόψεις από τα γνωστά άτομα και μετά θα γυρίσουμε στις δουλιές μας. Αμ δε! Αυτή τη φορά δίνουν πραγματική και λυσσώδη μάχη.

«Σιγά τον πολυέλαιο!» θα μου πείτε. Αλλά δεν είναι έτσι. Στην προκειμένη περίπτωση ο πολυέλαιος είναι σημαντικός. Δεν αφορά ούτε μόνο το σχολείο, ούτε μόνο την Ιστορία, ούτε μόνο την Εκκλησία. Αφορά το έθνος στο σύνολό του. Την αντίληψη που έχουμε για τον εαυτό μας και για τους άλλους.

Ο λόγος είναι απλός. Η φασιστοειδής εκτροπή του παραδοσιακού εθνικισμού στηρίχθηκε από τα

τέλη του 19ου αιώνα σε δύο έννοιες: την καθαρότητα και την ανωτερότητα. Οι Ιταλοί φασίστες ή οι Γερμανοί ναζιστές δεν ήταν απλώς εθνικιστές αλλά πίστευαν επιπροσθέτως ότι ανήκαν σε ένα έθνος φυλετικά καθαρό και ανώτερο από τα άλλα.

Στην Ελλάδα τέτοιο μαζικό φασιστικό ρεύμα δεν υπήρξε ποτέ. Ίσως επειδή από την αρχή η κυρίαρχη εθνική ιδεολογία (αυτή που συγκροτήθηκε μετά τη δημιουργία του νεοελληνικού κράτους) είχε συμπεριλάβει υποδοριώς στην ατζέντα της και την καθαρότητα και την ανωτερότητα. Η έννοια της εθνικής υπεροχής ήταν περίπου σύμφυτη με την εθνική ταυτότητα. Και τώρα που οι απλουστεύσεις αυτές αμφισβητούνται από ένα σχολικό εγχειρίδιο, οι φαιοχίτωνες πήραν τους δρόμους.

Μη σας εξαπατούν οι αθώες προφάσεις. Ο άνθρωπος που αγαπά την πατρίδα του, ο πραγματικός πατριώτης, δεν νοιάζεται αν η εθνική ταυτότητα που υπηρετεί δημιουργήθηκε τώρα, χθες ή πριν από χίλια χρόνια. Ζει στην πατρίδα που αγαπάει και αγαπάει την πατρίδα όπου ζει, αυτό είναι όλο.

Ποιος ταραάζεται από την αμφισβήτηση των εθνικών βεβαιοτήτων; Ταραάζεται ο φασιστοειδής που μέσα από την εξιδανίκευση του Ελληνισμού εδραιώνει τη δική του καθαρότητα και ανωτερότητα. Αυτός που στο όνομα της εθνικής ταυτότητας προωθεί την εθνική υπεροχή. Γι' αυτόν το πραγμα-

τικό ζήτημα δεν είναι ότι έφυγαν οι Έλληνες από τη Σμύρνη αλλά ότι οι Έλληνες είναι εθνικά ανώτεροι από τους Τούρκους. Δεν του αρκεί μια Ελλάδα Ελλήνων. Ψάχνει άλλοτε μια Ελλάδα Ελλήνων Χριστιανών και άλλοτε μια Ελλάδα Ελλήνων Καραμπουζουκλήδων.

Αυτή τη συζήτηση κάνουμε σήμερα. Όχι για την αγάπη που οφείλουμε στην πατρίδα αλλά για το μίσος που χρωστάμε στις πατρίδες των άλλων. Μια αντίληψη που αποδομήθηκε από ένα ταπεινό σχολικό εγχειρίδιο. Και το οποίο πολύ θα χαρώ να διδαχθούν τα παιδιά μου.

Συνέντευξη τύπου 5 Πανεπιστημιακών (<http://www.in.gr/news/article.asp?lngEntityID=784709>)

Την υποστήριξή τους στην άποψη της Ιστορίας που εκφράζουν τα νέα εκπαιδευτικά βιβλία -όπως κυρίως αυτό της Στ' Δημοτικού αλλά και της συγκριτικής Βαλκανικής Ιστορίας- εξέφρασαν πέντε πανεπιστημιακοί καθηγητές Ιστορίας, εκπρόσωποι των επιστημονικών περιοδικών «Μνήμων», «Ιστορεΐν», «Σύγχρονα Θέματα», «Ιστορικά» και «Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης».

Σε συνέντευξη Τύπου που έδωσαν τη Δευτέρα στην αίθουσα της ΕΣΗΕΑ, οι καθηγητές Αντώνης Λιάκος, Βασίλης Παναγιωτόπουλος, Ηλίας Νικολακόπουλος, Χρήστος Λούκας και Στέφανος Πεσμαζόγλου, αφού γνωστοποίησαν ότι οι απόψεις τους απηχούν τις θέσεις του συνόλου της ελληνικής επιστημονικής κοινότητας, τάχθηκαν υπέρ της συνέχισης της διδασκαλίας του καινούργιου βιβλίου Ιστορίας της Στ' Δημοτικού στα σχολεία και κατά των αλλαγών που προωθεί το υπουργείο Παιδείας./

Το βασικό σκεπτικό είναι ότι το βιβλίο εισάγει μια νέα εκπαιδευτική θεώρηση των ιστορικών γεγονότων, οξύνει το κριτικό πνεύμα των μαθητών, αποθαρρύνει την αποστήθιση και καθιστά τον δάσκαλο αληθινό παιδαγωγό.

Όλοι οι ομιλητές συνέκλιναν στη θέση ότι το βιβλίο αυτό αποτελεί ένα βιβλίο -εργαστήρι και, όπως είπαν, μέσα σε μία τάξη -εργαστήρι ο δάσκαλος κινείται δημιουργικά ως εκπαιδευτής, καλείται να γίνει παραγωγός και σκινοθέτης του μαθήματός του και μέσα από τις αντιρρήσεις του, αν υπάρχουν, και μέσα από τις δικές του ερμηνείες αν το θελήσει.

Τα παιδιά επίσης -τα οποία σήμερα διαθέτουν περισσότερες γνώσεις και δεξιότητες από άλλοτε- έχουν ευρύτερους ορίζοντες και είναι έτοιμα, όπως είπε, να δεχτούν μιας ανώτερης ποιότητας εκπαίδευση, «κάτι που δεν έχουμε κανένα δικαίωμα να τους στερήσουμε».

Αναφερόμενοι στην κριτική που δέχεται το καινούργιο σχολικό εγχειρίδιο της Ιστορίας, και οι πέντε ιστορικοί υποστήριξαν ότι έχει «ιδεολογικές προεκτάσεις» και είναι «εξωεκπαιδευτικής και εξωεπιστημονικής προέλευσης». Υπό αυτό το πρίσμα τόνισαν ότι «απορρίπτουν μια τέτοια επίθεση», καθώς «ακυρώνει το έργο των επιστημόνων και τους καθιστά μια επικίνδυνη ομάδα».

«Οι αλλαγές στην Ιστορία, που έγιναν τα τελευταία χρόνια εξασφαλίζουν μεγαλύτερη διαφάνεια στον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβανόμαστε το παρελθόν. Η μεγαλύτερη διαφάνεια εξασφαλίζεται όταν τηρούνται κάποιες διαδικασίες στην ανάθεση, στη συγγραφή και στην αξιολόγηση των σχολικών βιβλίων» είπε ο κ. Λιάκος.

«Η επίθεση κατά του βιβλίου δεν αφορά τόσο το επιστημονικό του περιεχόμενο όσο την εθνο-εκπαιδευτική του αποτελεσματικότητα» είπε ο κ. Παναγιωτακόπουλος και επικέντρωσε την τοποθέτησή του στην εκπαιδευτική αποτελεσματικότητα του βιβλίου με την παραδοχή ότι «δεν αντίκειται, καλώς ή κακώς, προς κανέναν από τους κοινούς τόπους της ελληνικής ιστοριογραφίας για το εθνικό ζήτημα».

Ο Ηλίας Νικολακόπουλος χαρακτήρισε «άθλιο» το παλαιότερο βιβλίο της Ιστορίας της Στ' Δημοτικού «που μας πήγαινε πίσω ολοταχώς», όπως είπε, ενώ για το σημερινό τόνισε ότι «είναι εξαιρετικά πατριωτικό γιατί διδάσκει αλήθειες και δεν στηρίζεται σε μύθους». Εξέφρασε δε τον προβληματισμό του για την κριτική που ασκείται σε σχέση με το βιβλίο, η οποία ανέφερε ότι είναι ή δεξιόστροφη ή αριστερόστροφη, εφορμάται όμως από τις ίδιες ακριβώς φοβίες.

«Τα σχολικά βιβλία θα πρέπει να επιλέγονται από μια Ανεξάρτητη Αρχή, που δεν θα έχει καμία σύνδεση με το υπουργείο Παιδείας», επισήμανε ο κ. Λούκας, ενώ χαρακτήρισε «θλιβερά τα επιχειρήματα» όσων διαφωνούν με την προσέγγιση του συγγράμματος.

Ο Στ. Πεσμαζόγλου, αφού ανέφερε ότι το βιβλίο έχει ελλείψεις, χαρακτήρισε «έκρηξη ακραίου ανορθολογισμού» με ιδεολογικές προεκτάσεις την κριτική που ασκείται στο σύγγραμμα και κατέληξε λέγοντας ότι «ως ιδεολογία που διεκδικεί τα πρωτεία και έχει κατοχυρωθεί τις τελευταίες δεκαετίες έχει οριστεί η εθνικιστική».

